

Магістр 2 курсу

факультету економічної інформатики ХНЕУ

**ЗБИТКОВІСТЬ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ
ЯК НАСЛІДОК ЗБІЛЬШЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ
НАПРУГИ В СУСПІЛЬСТВІ**

Анотація. Розглянуто вплив збитковості підприємств на стан соціальної напруги в умовах кризових явищ в Україні у регіональному розрізі.

Аннотация. Рассмотрено влияние убыточности предприятия на состояние социальной напряженности в условиях кризисных явлений в Украине в региональном разрезе.

Annotation. The article considers the impact of enterprise unprofitability on the state of social tension under the crisis conditions in Ukraine in view of regions.

Ключові слова: збитковість, соціальна напруга, зайняте населення, криза, фінансовий стан.

В умовах фінансової політичної нестабільності діяльність підприємств ускладнюється різними кризовими ситуаціями, результатом яких може стати збитковість підприємства, фінансово-економічна неспроможність або банкрутство, і як наслідок – втрата робочих місць і збільшення соціальної напруженості в суспільстві. Тому аналіз збитковості підприємств та паралельне спостереження за змінами пропозиції робочої сили на ринку праці є актуальним питанням у нинішні часи, коли країни пережили всесвітні кризові явища у економіці.

Проблематика управління збитковим підприємством розробляється економістами багатьох країн, такими, як: Е. Альтман, П. Друкер, Кейнс Дж. М., П. Самуельсон, О. Бланк, Б. Губський, І. Лукінова, М. Чумаченко та ін. Основною метою фінансового управління є швидке поновлення платоспроможності й відновлення достатнього рівня фінансової стійкості підприємства для запобігання його банкрутства [1].

Початок економічної кризи наприкінці 2008 року справив негативний вплив на статистику збиткових підприємств в Україні. В таблиці наведена частка збиткових підприємств та чисельність зайнятого населення за 2009 рік по регіонах України [2].

Таблиця

**Частка збиткових підприємств та кількість зайнятого
населення України у 2009 році**

Регіони	Зайняте населення у віці 15 – 70 років, тис. осіб	Питома вага збиткових підприємств у загальній кількості підприємств за областями України, %
	2009	
1	2	3
Україна	20 191,5	47,2
АРК	905,7	44,3
Області:		
Вінницька	693,5	46,3
Волинська	428	53,5
Дніпропетровська	1 537,1	51,4
Донецька	1 981,3	45,2

Закінчення таблиці

1	2	3
Житомирська	555,2	46,7
Закарпатська	524,7	28,7
Запорізька	824,2	49,8
Івано-Франківська	526,3	41,7
Київська	755	45
Кіровоградська	432,7	41,7
Луганська	1 026,2	49,5
Львівська	1 085	46,6
Миколаївська	535,2	45,6
Одеська	1 040,2	45,9
Полтавська	647,1	42,8
Рівненська	461,5	45,3
Сумська	500,1	45,4
Тернопільська	422,1	40,6
Харківська	1 266	48,3
Херсонська	486,9	45,5
Хмельницька	579	39,7
Черкаська	561,7	42
Чернівецька	376,3	44,4
Чернігівська	479,8	47,2

Висока збитковість підприємств безпосередньо пов'язана з погіршенням їх фінансового стану й отриманням збитків, а, як наслідок, і з скороченням штату

робітників. За даними Державного комітету статистики, в 2009 році мала кількість зайнятого в економіці населення – це один з наслідків високої збитковості підприємств регіонів (рис. 1 та 2).

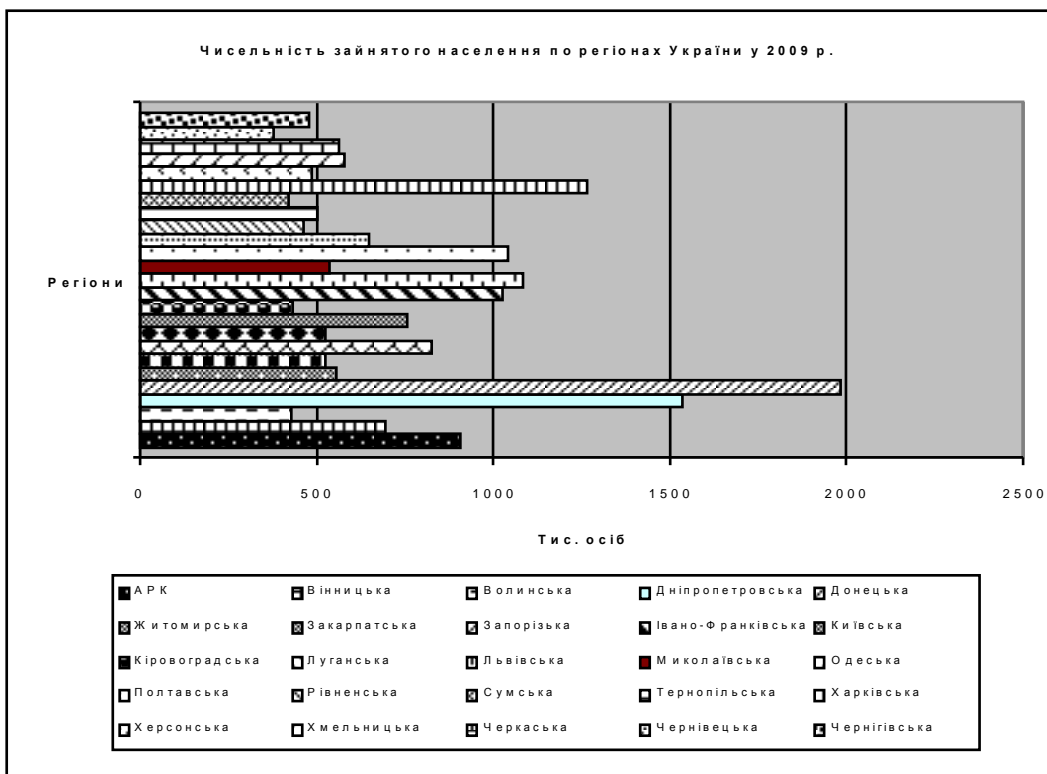

Рис. 1. Чисельність зайнятого населення у 2009 р.

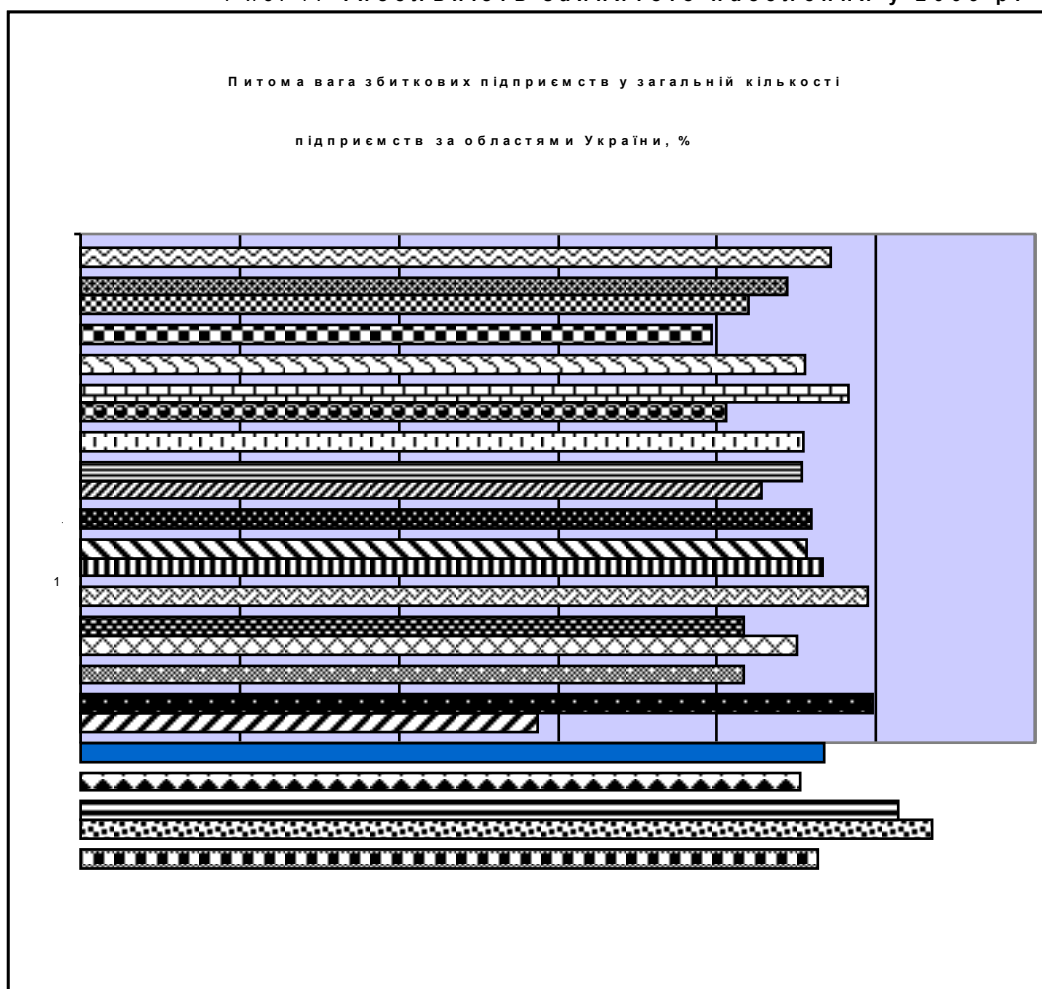

Рис. 2. Частка збиткових підприємств у загальній кількості підприємств у 2009 р.

Рис. 2. Частка збиткових підприємств у загальній кількості підприємств у 2009 р.

Найбільше збиткових підприємств у 2009 році було в таких областях України, як: Волинська (53,5 %), Запорізька (49,8 %), Чернігівська (47,2 %), Житомирська (46,7 %). Найменше підприємств, що отримали збиток, у Закарпатській області (28,7 %) та Хмельницькій (29,7 %). Водночас у цих регіонах спостерігається менша кількість зайнятого населення. Це може бути наслідком ліквідації менш стійких підприємств у рік економічної кризи [3].

Можна зазначити, що регіони з меншою питомою вагою промислових підприємств також мають менше передумов для зростання чисельності підприємств-банкрутів на своїй території. Це може підтвердити ситуація у Закарпатській області, де частка збиткових підприємств найменша і дорівнює 28,7 % від усієї кількості підприємств.

Таким чином, можна зробити висновок, що в Україні у період кризи, коли було збільшення розмірів збитків на кожному підприємстві паралельно спостерігалось збільшення соціальної напруги [4]. Тому подальший розгляд цієї проблеми потребує суттєвого глибокого аналізу та формування рішень для ліквідації негативних наслідків, пов'язаних із збитковістю підприємств.

Наук. керівн. Раєвська О. В.

Література: 1. Андрушко О. Б. Моделювання діагностики кризового стану та загрози банкрутства підприємства / Андрушко О. Б., Горбачевська М. Р. // Вісник національного університету "Львівська політехніка". – 2006. – № 2(552). – С. 158–163. 2. www.ukrstat.gov.ua. 3. Гальків Л. І. Втрати людського капіталу України: чинник безробіття / Гальків Л. І. // Економіка і регіони. – 2009. – № 2. – С. 110–113. 4. Зайнятість: випробування кризою // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 4(26). – С. 6.